

**POVAŽSKÉ
MÚZEUM
V ŽILINE**

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

Topoľová č. 1, 010 03 Žilina / muzeum@pmza.sk / +421 41 500 15 11 / www.pmza.sk
IČO 361 451 73 / DIČ 202 142 6110

Pokyny pre autorov príspevkov – časopis MÚZA

Elektronický časopis Múza vznikol v roku 2013 najmä v úsilí spropagovať verejnosti poznatky z regionálnej histórie, archeológie, etnografie a prírodovedy. Niektoré čísla časopisu môžu byť zamerané na určitú tému – napríklad významné výročia rôzneho charakteru.

Vychádza spravidla dvakrát ročne, a to k termínom 31. január a 31. august. Uzavierky prijímania rukopisov sú stanovené na 30. mája a 30. november príslušného kalendárneho roka. Príspevky preberá M. Lacková, kontakt: lackova@pmza.sk.

Príspevky sú uverejňované v slovenskom jazyku. Môžu mať charakter ľahko odborných článkov, pričom sa vyžaduje úroveň a originalita predkladanej práce. Príspevky z vedných odborov môžu byť prezentované ako čiastkový výstup z väčšieho výskumu, prípadne sa môžu zaoberať novým alebo málo známym objavom či informáciou, alebo revíznym spracovaním staršieho výskumu. Uverejňované sú aj popularizačné články, ktoré podávajú informácie o rôznorodých aktivitách múzea. Rukopisy sú posudzované redakčnou radou časopisu Múza, ktorá je oprávnená príspevky nespĺňajúce dané kritériá vrátiť autorovi na prepracovanie/doplnenie, prípadne rozhodnúť o jeho nepublikovaní.

Predkladané rukopisy by nemali presiahnuť rozsah 6 normostrán (1 normostrana = 1800 znakov vrátane medzier). V prípade príspevkov odborného charakteru sa vyžaduje rozsah 2 – 6 normostrán, informatívne články môžu byť aj kratšie. Texty sa prijímajú v textovom editore MS Word, normovaný rukopis by mal byť písaný fontom Times New Roman. Nie je prípustné mechanicky deliť slová. Zakázané je odrážať prvý riadok odseku medzerníkom alebo tabulátorom.

Každý dodaný text musí obsahovať: názov príspevku, meno autora (s titulmi) a názov inštitúcie, ktorú zastupuje. Text musí byť rozčlenený na úvod, jadro a záver. V prípade, že je rukopis členený na odstavce s podnadpismi, tieto sa oddelia jedným prázdny riadkom a podnadpis sa uvedie tučným písmom.

Ilustrácie nesmú byť vkladané do textu, ale dodané samostatne, výnimkou sú tabuľky zhotovené v MS Word priamo v texte. Prípustné je dodať ilustrácie v súboroch jpg v kvalitnom rozlíšení aspoň 300 dpi. Grafy a tabuľky možno dodať v súbore MS Excel. Ilustrácie je potrebné

v názve riadne označiť názvom tak, aby nemohlo dôjsť k ich zámene (napr. obr. 1; tab. 1 atď.). Texty k ilustráciám je prípustné pripojiť v závere rukopisu. V prípade, že text je doplnený viac ako jednou ilustráciou a autor sa odvoláva v texte na jednu alebo viaceré prílohy, prílohy musia byť očíslované. Vtedy je potrebné v texte použiť odvolávku na príslušnú ilustráciu v zátvorke s použitím malého začiatočného písmena (obr. 1; tab. 1). Odvolávka v texte musí byť zdôraznená farebne odlišeným textom. Ak si autor želá uviesť niektorý obrázok na konkrétnom mieste v rámci textu, môže túto požiadavku zdôrazniť farebne odlišeným textom (napr. červeným písmom uviesť: sem vložiť obr. 1).

Popis ilustrácie má byť stručný. Okrem základného textu môže byť doplnený aj o ďalšie informácie ako meno autora fotografie, či dátum vzniku snímky, ak to autor rukopisu považuje za potrebné. Ak je použitá ilustrácia reprodukováaná z iného diela, označí sa ako *reprofoto*. V prípade, že autor získal ilustráciu z internetu, doplní túto informáciu do textu ilustrácie v znení *dostupné online* a v zozname zdrojov uvedie webovú adresu z ktorej obrázok získal. Za textom ilustrácie sa nepíše bodka, ak text nie je tvorený vetou so slovesom, prípadne viacerými vetami.

Príklady:

Zdobenie kraslíc technikou šitej čipky. Foto Anna Kucharčíková

Hrad Strečno okolo roku 1820. Ilustrácia pochádza z 2. vydania Malebnej cesty dolu Váhom (1844), ktorá vznikla na základe maľby J. Fischera (reprofoto).

Obr. 1. Dievčatá pri hre s loptou, okolie Žiliny (1943)

Redakčná rada Múzy žiada autorov príspevkov o dôkladné dodržiavanie formálnych pravidiel slovenského pravopisu, a to predovšetkým:

- dôsledné rozlišovanie spojovníka (-) a pomlčky (–). Spojovník sa používa napríklad pri uvádzaní miest-mestských častí, miest-lokalít (*Žilina-Závodie, Divinka-Velký vrch*), prípadne spojených slov (*stavebno-historický, orechovo-makový*) Pomlčka (s medzerami pred a za) sa používa najmä pri vyjadrení rozsahu, prípadne počtu (*1939 – 1945, 100 – 150 kusov*), teda predovšetkým všade tam, kde je možné pomlčku nahradiť slovom až;
- správne písanie merných jednotiek s medzerou za číselnou hodnotou (*15 kg, 3,4 %, 20 °C*);
- správne písanie zátvoriek (okrúhle s medzerou pred úvodnou a za uzatvárajúcou zátvorkou) a interpunkčných znamienok (medzery pred čiarkami, bodkami, bodkočiarkami, výkričníkmi, otáznikmi atď.), pravidlá slovenského pravopisu tiež neumožňujú uvádzať dva údaje v samostatných zátvorkách za sebou: (*15 kg*) (pozri zdroje). V takomto prípade, je potrebné zápis upraviť inak, napríklad (*15 kg; pozri zdroje*);
- vyhýbanie sa používaniu skratiek (*napr., stor., t. j., resp.*), vhodnejšie je používať neskracované výrazy (*napríklad, storočie, to je, prípadne*). Skratku *cca* je vhodné nahradiť iným slovom (*asi, približne*) Skratky *atď.* a *a pod.* sú akceptované;
- rozlišovanie základných a radových čísloviek (správne: *do veku 5 rokov*, nesprávne: *do veku 5. rokov*; správne: *trojmesačné dieťa, 3-mesačné dieťa*, nesprávne: *3. mesačné dieťa, 3 mesačné dieťa*;

správne: v 50. rokoch, v päťdesiatych rokoch, nesprávne: v 50-rokoch, v 50-tych rokoch); číslovky prvýkrát alebo päťkrát sa píše spolu, prvý raz alebo päť rás oddelene, možný je aj zápis číslicou 5-krát. Pri uvádzaní počtov je vhodné číslovky do desať rozpisovať slovom, nad desať písať číslom (jedna stolička, desať stoličiek, 11 kusov, 350 kusov);

- kláďť dôraz na používanie spisovných slov (správne: *ide o*, nesprávne: *jedná sa o*; správne: *vzhľadom na*, nesprávne: *vzhľadom k*; správne: *plocha s rozmermi*, nesprávne: *plocha o rozmeroch*, atď.);
- vymenúvať osoby alebo položky v abecednom poradí (nie náhodne), pokiaľ nie je autorom stanovené iné kritérium poradia;
- ak autor uvádza meno akejkoľvek osoby s akademickými titulmi v texte viac ako jedenkrát, titul uvedie iba pri prvej zmienke konkrétneho mena. To isté platí pri písaní skratiek inštitúcií. Názov inštitúcie sa prvý raz uvedie v plnom znení, druhý a každý ďalší raz sa môže používať v skratke (napr. prvý raz píšeme *Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky*, každý ďalší raz sa použije skratka *MK SR*).
- kláďť dôraz na správny font písma. Napríklad latinské termíny, prípadne slová uvádzané v inom než slovenskom jazyku sa píše kurzívou, avšak v prípade vymenovávania viacerých názvov uvádzaných kurzívou čiarky medzi nimi treba písať obyčajne, nie kurzívou (*Carexflava*, *Orchispalens*);
- nezdvajovať (či dokonca nestrojovať) medzery medzi slovami. Dvojité medzery je možné nájsť vyhľadávačom, ktorý sa spustí po stlačení kláves Ctrl+F.

V prípade, že autor v rukopise použije priamy citát z rozhovoru alebo diela iného autora, uvedie ho kurzívou s úvodzovkami písanými obyčajne (nie kurzívou) na začiatku a na konci citátu:

Dobroslava Menclová uvádza, že: „*súčasne s opevnením Turzovci veľmi podstatne prestavali aj starý hrad.*“

Ak autor v príspevku spomína dielo iného autora, prípadne názov expozície, výstavy alebo akéhokoľvek podujatia, uvedie ho v texte v pôvodnom znení a kurzívou:

Dňa 9. septembra 2018 počas akcie *Dny evropského dedičtví* bola na hrade Hukvaldy pokrstená nová monografia, ktorá nesie názov *Hukvaldy a Budatín. Příběhy z hradů a podhradí moravsko-slovenského pomezí*.

Príspevky odborného charakteru musia obsahovať zoznam použitej literatúry, prípadne internetových zdrojov, ktoré sa od textu odčlenia nadpisom Zdroje uvedeným tučným písmom bez dvojbodky za nadpisom. Zoradia sa tak, že prvé sa uvedú tlačené publikácie a internetové zdroje sa uvedú až po nich. Jednotlivé citované diela je potrebné zoradiť abecedne, podľa priezvisk autorov. V prípade viacerých diel jedného autora sa zoradia podľa roku vydania. Z dôvodu rôznorodosti príspevkov sú citačné normy rozdielne pre prírodné vedy, spoločenské

vedy a archeológiu. Redakčná rada žiada autorov príspevkov, aby dôsledne dodržiavali príslušné citačné normy, čím výrazne uľahčia redakčné práce časopisu Múza a urýchlia jeho publikovanie.

Špecifiká citovania pre prírodné vedy

Práce v časopisoch

Kacerová, V. 2004. Medveďa zabil igelit. Chránené územia Slovenska, 49, pp. 18 – 20.

Práce v zborníkoch

Stanko, M. & Mošanský, L. 1995. Významnosť agátových porastov nížinnej krajiny na príklade osídlenia drobnými cicavcami Východoslovenskej nížiny. Pp. 93 – 98. In: Urban, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku. Banská Bystrica, 112 pp.

Samostatné knižné publikácie

Feriancová-Masárová, Z. & Hanák, V. 1965. Stavovce Slovenska IV. Cicavce. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 331 pp.

Nepublikované práce

Stanová, V. 1991. Lesné spoločenstvá alúvia rieky Rudavy. Diplomová práca, msc., depon. In: Prír. Príf UK, Bratislava.

Práce z internetu

Stloukal, E. 2001. Databanka fauny Slovenska. <http://www.uniba.sk/> (15. december 2001).

Špecifiká citovania pre spoločenské vedy

Práce v časopisoch

HATALOVÁ, M.: *Pohľadnice vo fonde knižnice*. In: Knižnica, 2001, č. 5, s. 236.

MORAVČÍK, J.: *Nové archeologické objavy v Žiline (II.)*. In: Žilinský večerník, 24. 9. 2007, č. 39, s. 10.

Práce v zborníkoch

ILEČKOVÁ, S.: *Z histórie umeleckých pohľadníc na Slovensku. Tlačené pohľadnice*. In: Galéria 2003. Ročenka Slovenskej národnej galérie. Bratislava: Slovenská národná galéria 2003, s. 144 – 158.

MORAVČÍK, J.: *Opevnenia severozápadného Slovenska*. In: Vlastivedný zborník Považia XXI. Žilina: Považské múzeum 2002, s. 7.

Práce v knižných publikáciách

BURAN, D.: *Franz Storno a reštaurovanie stredovekých nástenných malieb*. In: Buran, D. (ed.): *Reštaurátor Franz Storno*. Bratislava: SNG 2008.

Samostatné knižné publikácie

ABELOVSKÝ, J. – BAJCUROVÁ, K.: *Výtvarná moderna Slovenska*. Bratislava: Vydavateľstvo Peter Popelka a Vydavateľstvo Slovart 1997, s. 378.

Nepublikované práce

KRAUSOVÁ, P.: *Drotárstvo a motív drotára v krásnej literatúre a v ilustráciách*. Bakalárska diplomová práca. Ústav hudobnej vedy. Filozofická fakulta Masarykovej univerzity. Brno 2009.

Práce z internetu

SOBOLOVÁ, B.: *Fenomén drotárstva v dielach slovenských a českých autorov*. [Online]. [Cit. 19. apríla 2009]. Dostupné na: <www.snk.sk/swift_data/source/NBU/Zborniky/BZ_2006_2007/Kolokvium_2007_Straznica/Sobolova_Bozena_S.doc>.

Pramene – archívne dokumenty, prvé citovanie

Štátny archív v Bytči, pobočka Žilina (ďalej ŠAP Žilina), fond (ďalej f.) Magistrát mesta Žilina (ďalej MMŽ), inventárne číslo (ďalej inv. č.) 1250/1609, škatuľa (ďalej šk.) 15. *Záznam o požiari Žiliny v roku 1848*.

Špecifiká citovania pre archeológiu

Práce v časopisoch

Kuzma, I.: *Pohrebisko z obdobia avarskeho kaganátu a objekty badenskej kultúry v Mužli-Jurskom Chlme*. AVANS 1995, 1997, 117 – 119.

Stehlíková, M.: *Záchrany Pongráczovského hradu sa ujali dobrovoľníci*. Žilinský Večerník 28/17, 23. 4. 2019, 6.

Práce v zborníkoch

Petrovský-Šichman, A.: *Severozápadné Slovensko v dobe laténskej a rímskej*. Vlastivedný zborník Považia 7, 1965, 53 – 129.

Práce v knižných publikáciách

Pieta, K./Ruttokay, A.: *Bojná – mocenské a christianizačné centrum Nitrianskeho kniežatstva*. Predbežná správa. In: K. Pieta/A. Ruttokay/M. Ruttokay (ed.): *Bojná. Hospodárske a politické centrum Nitrianskeho kniežatstva*. Nitra 2006, 21 – 70.

Samostatné knižné publikácie

Marosi, A./Fettich, N.: *Dunapenteleiavarsírleletek. Trouvaillesavares de Dunapentele*. Archaeologia Hungarica 18. Budapest 1936.

Mencl, V.: *Stredoveká architektúra na Slovensku*. Praha – Prešov 1937.

Nepublikované práce

Fottová 2019 – E. Fottová: *Typologicko-chronologický vývoj keramiky 8. – 12. storočia v oblasti Nitra*. Dizertačná práca AÚ SAV. Nitra 2019. Nepublikované.

Práce z internetu

Březinová, G.: *Nitra-Mostná ulica, parcela č. 327/2. Výber z terénnych výskumov za rok 2008*. Dostupné na: http://www.archeol.sav.sk/docs_vyskumy2008/vyskum_Brezinova_Mostna%20327-2.pdf

Aktualizované: 25. 1. 2020.